

Det nordjyske erhvervsfyrtårn - indhold og organisering

Årligt dialogmøde ml. Bestyrelserne for BRN og Erhvervshus Nordjylland

Den 25. november kl. 11-12, Region Nordjylland, Mødelokale K

Dagsorden

1. Velkomst og formål med dagens møde v/Birgit Hansen og Mogens Christen Gade
2. Baggrund, mål og status for CO2 Vision v/Erhvervshus Nordjylland og Green Hub Denmark
3. National partnerskabsaftale v/Erhvervshus Nordjylland
4. Oplæg til ny governance model for CO2Vision v/Erhvervshus Nordjylland

Deltagere

Mikael Klitgaard, Brønderslev Kommune
 Birgit Hansen, Frederikshavn Kommune
 Thomas Eriksen, Frederikshavns kommune
 Søren Smalbro, Hjørring Kommune
 Mogens Christen Gade, Jammerbugt Kommune
 Mogens Jespersen, Mariagerfjord Kommune
 Hans Ejner Bertelsen, Morsø Kommune
 Jesper Greth, Rebild Kommune
 Mads Duedahl, Region Nordjylland
 Niels Jørgen Pedersen, Thisted Kommune
 Per Bach Laursen Vesthimmerlands Kommune
 Thomas Kastrup-Larsen, Aalborg Kommune
 Hanne Kvist, Royal Greenland, Landbrug og Fødevarer
 Richard Fynbo, Fynbo Foods, Dansk Industri

Birte Dyrberg, Dyrberg & Partnere A/S, Dansk Erhverv
 Anne Marie Kanstrup, AAU, Vidensinstitutionerne
 Leon Sebbelin, Rebild Kommune
 Per Møller, Hjørring Kommune
 Simon Rahlf Hauptmann, Erhvervsstyrelsen, observatør
 Christian Boel, Region Nordjylland
 Lars Erik Jønsson, Erhvervshus Nordjylland
 Luise L. Rasmussen, Erhvervshus Nordjylland
 Line Øris, Erhvervshus Nordjylland
 Christine Lunde, BRN Sekretariatet
 Thomas Stevn Kruse, BRN Sekretariatet
 Michael Stie Laugesen, Green Hub Denmark

Afbud:

Tobias Johansen, Læsø Kommune
 Rikke Gandrup, Color Hotel Skagen, HORESTA
 Jan O. Gregersen, Metal Aalborg, FH
 Holger Spangsberg, Jammerbugt Kommune

1. Velkomst og formål med dagens møde

Bestyrelserne i BRN og Erhvervshus Nordjylland mødes hvert år til dialog om centrale strategiske erhvervsfremmeindsatser og fælles samarbejdsflader. Dialogen omhandler i år det nordjyske CO2Vision erhvervsfyrtårn om grøn erhvervsudvikling med henblik på CO2 fangst, anvendelse, lagring og transport, som skal bidrage til at skabe et grønt væksteventyr i Nordjylland.

AALBORG UNIVERSITET

CO₂ VISION

De to bestyrelser udgør det overordnede politiske og strategiske forankringspunkt for udvikling og realisering af erhvervsfyrtårnet frem mod 2035.

Det er derfor vigtigt, at bestyrelserne på dagens møde kommer med signaler til indhold og organisering til den fremtidige udvikling af indsatsen.

Formændene for de to bestyrelser Mogens Christen Gade og Birgit Hansen byder velkommen til dialogmødet.

Referat

Formændene for de to bestyrelser bød velkommen og rammesatte mødet.

2. Baggrund, mål og status

Det indstilles, at bestyrelserne

- præsenteres for status for nuværende projekt og stiller evt. afklarende spørgsmål

CO2Vision er visionen om, at Nordjylland i 2030 er en international foregangsregion for CO2 fangst, anvendelse, lagring og transport, hvor der fra de 50 største CO2 punktkilder indfanges CO2. Samtidig er der etableret et grønt rørført infrastrukursystem til transport af både brint og CO2.

Infrastrukturen kan tilgås af virksomheder med henblik på transport og anvendelse, hvilket sætter de største udledere i regionen i stand til at indfange emissioner og giver øvrige virksomheder mulighed for at producere produkter inkl. grønne brændstoffer til tung transport og luftfartsektoren.

Samtidig er der etableret flere mellemlagre ved blandt andet havnene, og i undergrunden lagres der CO2 og brint i dertil egnede strukturer.

Der skabes frem til 2030 5.000 nye arbejdspladser i industrien for CO2 fangst, anvendelse og lagring.

Aktiviteterne i CO2Vision understøtter den nationale partnerskabsaftale og første fase bygger finansieringsmæssigt på to aktuelle strukturfondsbevillinger med 4 hovedspor i alt.

Konsortiet bag CO2Vision er Aalborg Portland, Aalborg Universitet, Energy Cluster Denmark, Arbejdsmarked Midt-Nord, Green Hub Denmark, Business Region North og Erhvervshus Nordjylland. Udover konsortiet deltager op imod 50 økonomiske partnere.

Arbejdspakke 1	Omhandler analyser af infrastruktur og havnenes potentiale, netværk og samarbejde, identificering af fremtidige finansieringskilder mv
Arbejdspakke 2	9 minifyrtårne, der som test- og demosites udvikler og demonstrerer nye teknologier indenfor CCUS, der er test og demosites
Arbejdspakke 3	Omhandler vejledning og information til Nordjyske virksomheder, samt muligheden for investeringsstøtte
Arbejdspakke 4	Med fokus på arbejdskraft og kompetence gennemføres et uddybende analysearbejde og relevante uddannelsesinstitutioner samarbejder om udvikling af kompetencer og ydelser til de nordjyske virksomheder.

Begge strukturfondsbevillinger har et meget kort forløb, idet projekterne blev behandlet på Danmarks Erhvervsfremmebestyrelsesmøde i februar 2022 og skal afsluttes inden 31. august 2022. En langvarig sagsbehandling omkring statsstøttereglerne har medført, at tilsagnet til regionalfonden først blev modtaget i sommeren 2022. Det har forsinket opstarten af arbejdsplanen 1-3.

Konsortiet har to fokusområder:

- 1) Et strategisk langsigtet fokus på at lykkes med CO2Vision jf. den nationale partnerskabsaftale. Bag partnerskabet står det regionale konsortie for CO2Vision, Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse, Erhvervshus Nordjylland, Erhvervsministeriet, Klima, - Energi- og Forsyningsministeriet, Udenrigsministeriet og Uddannelses- og Forskningsministeriet.
- 2) Et konkret fokus på at konsortiet lykkes på kort sigt med de to eksisterende strukturfondsbevillinger og derved skabe et solidt grundlag for at søge midler til next step gennem kommende udmøntninger fra Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse og Fonden til Retfærdig Omstilling.

Projektchef i Green Hub Denmark, Michael Stie Laugesen og Udviklingsdirektør i Erhvervshus Nordjylland, Luise L. Rasmussen vil på mødet give en kort status på projektet.

Bilag A: Liste over økonomiske partnere i CO2Vision.

Referat

Under status på fremdrift i CO2Vision blev følgende væsentlige pointer frembragt:

- Behov for øget fokus på infrastrukturen, herunder finansiering og dialog med infrastrukturudbydere, samt mulighed for at få Nordjylland på det europæiske TEN-E-netværket.
- Tilvejebringelse af kvalificeret arbejdskraft bliver en central forudsætning for at bygge infrastrukturen og dermed realisere visionen.

Slides fra punktet er vedhæftet ved udsending af referat.

3. National partnerskabsaftale

Det indstilles, at bestyrelserne

- præsenteres for den nationale partnerskabsaftale for CO2Vision og pejlemærkerne, som danner rammen for indsatsens fremtidige udvikling

Den nationale partnerskabsaftale blev formelt lanceret d. 9. september 2022 med Erhvervsministerens besøg i Hanstholm.

Baggrunden for aftalen skal findes i 2020 i "Aftale om stimuli og grøn genopretning af 6. december 2020" hvor regeringen, RV, SF, EL og ALT besluttede at nedsætte syv regionale vækstteams. De regionale vækstteams anbefalede, at regeringen investerede i regionale styrker og potentialer, så de kan udvikle sig til otte regionale erhvervsfyrtårne, der skal skabe fremtidig vækst og beskæftigelse i hele Danmark.

AALBORG UNIVERSITET

Investering i den fremtid

CO₂VISION

For at sikre, at disse aktiviteter på sigt kan udvikle de lokale potentialer til nye danske styrkepositioner, vil det kræve et langsigtet engagement og tæt samarbejde mellem virksomheder og lokale, regionale og nationale aktører, herunder staten. Derfor har regeringen indgå partnerskaber med de regionale aktører om udviklingen af de regionale erhvervsfyrtårne. Der er nedsat et nationalt partnerskab for hvert af de otte lokale erhvervsfyrtårne.

Bag partnerskabet i Nordjylland står konsortiet for CO2Vision, Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse, Erhvervshus Nordjylland, Erhvervsministeriet, Klima, - Energi- og Forsyningsministeriet, Udenrigsministeriet og Uddannelses- og Forskningsministeriet.

Partnerskabet har til formål at skabe en strategisk ramme for udviklingen af det regionale erhvervsfyrtårn på kort og længere sigt. For hvert partnerskab er der udarbejdet en partnerskabsaftale, som sætter en fælles retning for samarbejdet om udviklingen af det lokale erhvervsfyrtårn, herunder også at være et forum, som kan adressere barrierer for erhvervsfyrtårnenes fremdrift og udvikling.

Visionen for det Nationale Partnerskab bag CO2Vision er, at Nordjylland skal være en international foregangsregion for fremtidens grønne erhverv og vise verden de store klimagevinster såvel som de store vækst- og beskæftigelsesmuligheder, der kan høstes ved at videreudvikle, sammentænke, anvende og eksportere nye grønne teknologier, bl.a. ved at udnytte digitale løsninger og etablere relevant infrastruktur. Ambitionen er at fange, anvende eller lagre CO2 fremfor at udlede den og producere fremtidens grønne brændstoffer og andre produkter med indfanget CO2 og brint.

Visionen understøttes af 5 sigtelinjer i partnerskabsaftalen:

- Frem mod 2025 styrkes forankringen af arbejdet med at udvikle et erhvervsfyrtårn for fangst, transport, anvendelse og lagring af CO2
- Frem mod 2025 udvikles infrastrukturen til fangst, transport, anvendelse og lagring af CO2 i Nordjylland
- Der skal frem mod 2025 udvikles et mere sammenhængende energi- og resourcesystem i Nordjylland med fangstanlæg fra flere nordjyske punktkilder
- Frem mod 2025 opdyrkes CCUS-værdikæden i Danmark, således at virksomheder kan være leverandører af teknologi og løsninger til fremtidens grønne erhverv inden for CCUS
- Frem mod 2025 udvikles fremtidens grønne arbejdsstyrke med Nordjylland som foregangsregion

Administrerende direktør i Erhvervshus Nordjylland Lars Erik Jønsson vil på mødet kort præsentere den nationale partnerskabsaftale.

Bilag B: National partnerskabsaftale

Referat

Bestyrelserne vurderede, at den nationale partnerskabsaftale er med til at flytte indsatsen og CCUS-temaet op på en højere national, politisk klinge og sætte retningen for den fortsatte udvikling i Nordjylland på området. Aftalen vurderes endvidere at skabe grundlag for at udarbejde de nødvendige infrastrukturplaner, fremme konkrete nordjyske udviklingsbehov inden for området samt at sikre yderligere finansiering til særligt infrastrukturen.

AALBORG UNIVERSITET

CO₂VISION

4. Oplæg til ny governance model for CO2Vision

Det indstilles, at bestyrelserne

- drøfter og beslutter ny governance model ift. næste udviklingstrin i erhvervsfyrtårnet

Det er vurderingen, at der regionalt er behov for en stærkere governance-struktur for den fremtidige indsats. En governance-struktur, der kan sikre beslutningskraft ift.:

- hvilken indsats næste fase skal omfatte og sikre finansiering heraf
- hvilke aktører, der skal løfte hvilke operative opgaver
- at sikre en stærk fælles regional forankring af indsatsen både på kort og langt sigt
- at gennemføre en kommunikationsplan, der internationalt, nationalt og regionalt betoner CO2Visions resultater og mål som et fælles Nordjysk projekt.
- at følge op på indsatsen regionalt og stille krav nationalt til behov for justering i regulering, afgifter og finansiering gennem det nationale partnerskab.

Det kræver regionalt en stærk agil politisk bestyrelse/styregruppe og et veldefineret sekretariat med mandat, der refererer til denne bestyrelse.

Administrerende direktør Lars Erik Jønsson fremlægger fælles governanceoplæg på vegne af v/Erhvervshus Nordjylland og BRN-sekretariatet efter dialog med kommunaldirektørerne Thomas Eriksen og Christian Roslev.

Bilag C: CO2Vision i Nordjylland – Forslag til organisering af næste fase fra 2023 og frem for den grønne omstilling i Nordjylland med specielt henblik på CO2-fangst, anvendelse og lagring.

Referat

Den fremadrettede governancemodel blev godkendt.

Bestyrelserne vurderede, at modellen i højere grad skaber et større manøvrerum for at sætte ind på udvalgte strategiske mål gennem politisk dialog.

AALBORG UNIVERSITET

Vestergade 118, 9000 Aalborg

CO₂VISION